

Dvojdom

Bratislava

architekti.sk

Jedna lastovička leto nerobí...

Určite si spomeniete! Pamätáte sa, keď sme ako malé deti chodili v jesenných mesiacoch do okolitých lesov na prechádzky s rodičmi? Ale nie len tak vybehať sa, ale za jedným cieľom. Zbierali sme gaštany a žalude, z ktorých sme si doma alebo v škole vytvárali pomocou zápalek postavičky. Ruky nás boleli, ale všetkými priestormi domu sa niesla vôňa týchto drobných plodov. Niektoré sme i sušili pri horiacom krbe. Dokonca vydržali aj niekoľko mesiacov. Presne tento pocit sa mi v hlave objavil vo chvíli, keď som sa blížil k dvojdomu v lokalite Plánky. Tie sú v katastrálnom území Záhorskej Bystrice, no blížil som sa zo strany Lamača, odkiaľ sem vedie jediná asfaltová cesta. Svojím strmým sklonom a pomerne úzkym profilom obteká kmene vysokých dubov, pomedzi ktoré vyrastajú náletové liesky. Popri ceste sa vinie vymytý žliabok obšypaný žaludmi. Vytvorila si ho sama matka príroda.

Adresu, kde sa nachádza objekt, poznám z niekdajších prechádzok. Priznám sa, išiel som veľmi pomaly, nielen kvôli jamám na ceste, ale predovšetkým, aby som nasal tú úžasnú a pokojnú atmosféru miestneho lesa. Čo ma však neprijemne prekvapilo, bolo niekoľko neregulovane vytrčajúcich veľkých rodinných domov. V chatovej oblasti! Musím povedať, že neboli v harmo-

nií s prírodou. Tvárili sa, ako keby tá príroda vôkol bola pre nich, nie oni pre ňu. Hmoty dominantné, často dvoj- až trojpodlažné. V okolí domov boli orezané spodné konáre starých stromov. Všetko iba preto, aby si majitelia mohli postaviť svoj dom. Pozitívom aj napriek tomu je, že vtáky naďalej štebocú. Tešia sa na jar.

Atmosféru prostredia viem porovnať, pretože som tu bol aj na jeseň. Vtedy bolo v jemnom vánku cítiť voňajúce stromy. Žalude cingali nielen o plechovú strechu dvojdomu vynárajúceho sa spoza vkusného gabiónového oplotenia, ale i o autá odparkované pred ním. Parkovanie je zabezpečené pomerne nenápadným spôsobom, drveným kamenivom. Vysypaná plocha tak pôsobí harmonicky s prostredím, ktorému dominuje nádherný vysoký dub.

Samotný objekt pozostáva z dvoch základných ustúpených dvojpodlažných hmôt so sedlovými strechami, zakomponovaných do juhozápadného svahu Plánok. Z uličného pohľadu je vnímateľná len jednopodlažná hmota a strecha, čím sa dvojdom stáva naozaj nenápadným. Musím vysoko oceniť celý exteriérový koncept a kontext s prostredím! Dvojdom pôsobí veľmi vzdušne a otvorene, pretože architekti.sk sa rozhodli pozemok oplotiť iba v spodnej súkromnej časti pozemku, resp. od susedov. Pochopiteľné a pri dnešných trendoch uzatvárania sa vysokými plotmi na vlastných pozemkoch príkladné. Vstupy do oboch bytových jednotiek sú situované oddelene zo severovýchod-

nej strany v úrovni prvého nadzemného podlažia, čím sa rodiny navzájom vôbec nerušia. Zo zádveria sa vstupuje do nočnej zóny bytu. Denná časť je situovaná v podzemnom podlaží. Obe zóny smerujú svoje pohľady do okolia cez veľké presklenia iba do jednej svetovej strany, na juhozápad. Pochopiteľné, je tu nádherný výhľad na mesto. V priestore sedlovej strechy je hostovská zóna s multifunkčným priestorom pre deti i dospelých. Všetky tri podlažia v interiéri prepája účelne riešené schodisko s veľkým strešným oknom. Prepúšťa svetlo pomedzi zrkadlo schodiska, v ktorom robí nádherné efekty. Rovnako slúži ako komunikačný priestor pre rodinu. Deti počujú rodičov, rodičia počujú deti. Nech sú na ktoromkoľvek podlaží.

Pohľadový bielený betón na stropoch pôsobí v kombinácii s drevenými prvkami interiéru harmonicky. Nábytok na mieru vytvára pekné detaily. Dubový masív ako nášlapná vrstva podlahy pôsobí veľmi teplo a elegantne. Celá denná zóna je otvorená, bez zbytočných priečok. Zaujímavým stavebným prvkom v obývačke je stena z nepálenej hliny a rovnako aj veľké presklenie smerom do vnútorného dvora. Hneď za ním je terasa, ktorá je ukončená z oboch strán v opornom múre, do ktorého autori naukladali guľatinu pre potreby kúrenia v peci. Pocitovo? Ako keby vnikal exteriér do interiéru.

Dvor nie je delený plotom, aby sa mohli deti navštevovať a hrať sa. Autori to týmto spôsobom navrhovali úmyselne. Potrebovali zdieľaný priestor pre obe spriatelnené rodiny. Záhrada je taká

obyčajná – čo príroda dala. Trávnik, guľatina uložená na kope, niekoľko kvetín, prírodné schodisko, stromy pôvodné, trampolína, všetko rovnomerne rozložené v terasovito upravenom dvore. Nevytrča v okolí a to je dobre. Listnaté stromy na pozemku a v jeho bezprostrednom okolí spôsobujú v lete príjemný chládok. A naopak, v zime po zhodení listov prepúšťajú lúče slnka do interiéru. To je dôvod, prečo objekt nepotrebuje iný zdroj tepla ako pec v obývačkách. Má totiž steny schopné silne akumulovať teplo.

Dvojdom je zvonka obložený bezúdržbovým šindľom z kanadského cédra. Jeho príjemná hnedastá farba a usporiadanie na fasáde spôsobujú, že dom zaniká v prostredí lesa. Krásne vonia, je trvácny, no v našich podmienkach ešte stále neoverený. Som preto mimoriadne zvedavý, ako sa bude dvojdom vizuálne prezentovať o niekoľko rokov a akú patinu mu udelí starnutie.

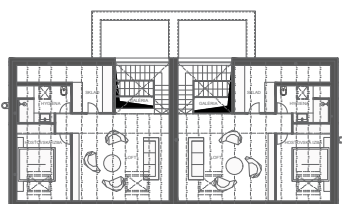
Dlho ma znepokojovala otázka, či patria tie okolité nevкусné veľké rodinné domy do neregulovanej chatovej oblasti Plánok, hoci si ich majitelia nazývajú ľudovo chatami. Keď som sa rozpozeral na nádherné okolie a nasal atmosféru prírody, ktorá mi pripomenula detstvo, tak som jednoznačne presvedčený, že nie. A to doposiaľ hodnotím pocitovo a racionálne, legislatívne ani nechcem. Snáď ma chápete! Pár pozitívnych lastovičiek tu však možno vidieť. A ja som veľmi rád, že som jednu z nich (aj keď dvojítu a veľmi elegantnú) mohol v tejto recenzii okomentovať.

Michal Czafík

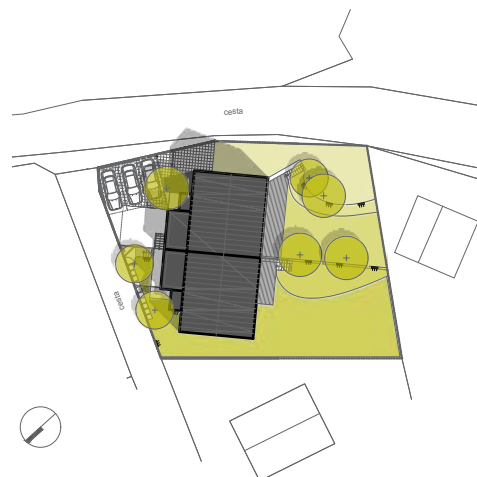

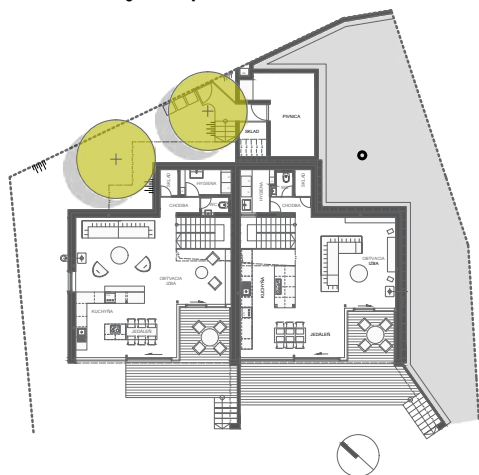
Pôdorys 2. np

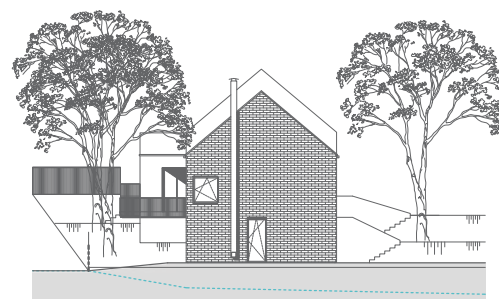
Situácia

Pôdorys 1. np

Pôdorys 1. pp

Pohľad západný

Rez priečný

Dvojdom v lese, Plánky, Bratislava

Autori: Martin Rezník, Silvia Kračúnová

Projekt: 08. 2015 – 05. 2016, realizácia: 07. 2016 – 09. 2017

Plocha pozemku: 2 x 398 m², zastavaná plocha: 2 x 98 m²

Úžitková plocha: 2 x 225 m², obštaný priestor: 2 x 760 m³

Stavebné náklady: 2 x 240 000 EUR

Foto: Tomáš Manina

Martin Rezník

*1980 Liptovský Mikuláš *1980 Banská Bystrica
°2004 FA STU Bratislava °2004 FA STU Bratislava

Silvia Kračúnová

www.architekti.sk